

รายวิชา ประวัติศาสตร์	ใบกิจกรรมหน่วยการเรียนรู้ที่ 1	กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา
รหัสวิชา ส22104	เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยา	น.ส. กุลนาด วรัชัยการ
ชื่อ-สกุล	ชั้น ม. 2/	เลขที่

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนเติมคำตอบลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

1. ให้นักเรียนวิเคราะห์ทำเลที่ตั้งของกรุงศรีอยุธยาตามภาพที่กำหนดให้ ว่ามีความเหมาะสมต่อการเป็นศูนย์กลางของอาณาจักรอย่างไร

.....

.....

.....

.....

2. ในสมัยอยุธยาตอนต้น การบริหารราชการแผ่นดิน ส่วนกลาง ของสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) ได้มีการบริหารราชการแผ่นดินอย่างไร และมีลักษณะอย่างไรให้นักเรียนอธิบายมาพอสังเขป

.....

.....

.....

3. ในสมัยอยุธยาตอนปลาย การบริหารราชการแผ่นดิน ของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ ได้มีการบริหารราชการแผ่นดินอย่างไรและมีลักษณะอย่างไรให้นักเรียนอธิบายมาพอสังเขป

.....

.....

.....

4. “จุดสคมภ์” แบ่งออกเป็น 4 หน่วยงาน โดยมีหน้าที่ ความรับผิดชอบดังนี้

กรมเวียง	
กรมวัง	
กรมคลัง	
กรมนา	

เอกสารนี้ใช้สำหรับการเรียนการสอน
ภายในโรงเรียนสุรนารีวิทยา เท่านั้น
(แจกฟรี)

กลุ่มบริหารวิชาการ

ตอนที่ 3 ให้นักเรียนวิเคราะห์เหตุผลการปฏิรูปการเมืองการปกครองในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ
โดยให้เติมข้อความที่กำหนดให้ ให้ถูกต้องตรงกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

- ⇒ เป็นการถ่วงดุลอำนาจ เพื่อป้องกันไม่ให้ขุนนางร่วมมือกันจนอาจเป็นภัยต่อพระมหากษัตริย์
- ⇒ เพื่อป้องกันการใช้เมืองหน้าด่าน หรือเมืองลูกหลวงเป็นฐานอำนาจ
- ⇒ เพื่อให้บุคคลที่พระมหากษัตริย์ทรงไว้วางพระราชหฤทัยมีอำนาจบังคับบัญชาทุกอย่าง ให้เด็ดขาด และเกิดประโยชน์แก่บ้านเมือง
- ⇒ เพื่อควบคุมหัวเมืองที่อยู่ห่างไกล ยกในการดูแล ให้อยู่ในพระราชอำนาจตามหลักรวมอำนาจเข้าสู่ส่วนกลาง
- ⇒ เป็นการจัดระเบียบในการปกครองหัวเมือง เพื่อป้องกันความวุ่นวายภายในสุโขทัยและไม่ให้ ลัทธิ ขยายอิทธิพลมาแถบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาได้ง่าย

การผนวกอาณาจักรสุโขทัยเข้าเป็นส่วน
หนึ่งของอาณาจักรอยุธยา

.....

.....

.....

ให้อิสระแก่ตัวเมืองประเทศราชในการ
ปกครองตนเอง แต่ต้องส่งเครื่อง
ราชบรรณาการ

.....

.....

.....

การแบ่งอำนาจระหว่างฝ่ายทหารและ
ฝ่ายพลเรือนออกจากกัน

.....

.....

.....

ยกเลิกเมืองหน้าด่านทั้ง ๔ ทิศ และให้
ขยายเขตราชธานีให้กว้างขวางออกไป
โดยรวมเมืองหน้าด่านเดิมเข้าเป็นเมือง
ที่อยู่ในวงราชธานี ให้ "ผู้รั้งเมือง"

.....

.....

.....

แต่งตั้งขุนนางชั้นสูงเป็นผู้สำเร็จราชการ
ในหัวเมืองชั้นนอก

.....

.....

.....

เอกสารนี้ใช้สำหรับการเรียนการสอน
ภายในโรงเรียนสุรนารีวิทยา เท่านั้น
(แจกฟรี)
กลุ่มบริหารวิชาการ

รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส22104	ใบกิจกรรม หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 พัฒนาการของอาณาจักรธนบุรี	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ครูผู้สอน น.ส.กฤษณา วรัชชัยการ
ชื่อ	ชั้น	เลขที่

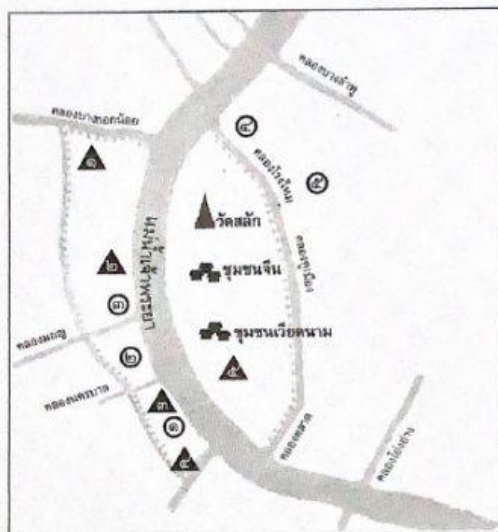
กิจกรรมที่ 1 เรียงลำดับข้อความเหตุการณ์การกู้เอกราชของพระเจ้าตากสิน จนถึงสถาปนา
กรุงธนบุรีให้ถูกต้อง

- ① เตรียมกำลังไพร่พลและอาวุธพร้อม ก็บุกเข้าโจมตีค่ายพม่าที่เมืองธนบุรี
- ② อันเชิญพระบรมวงศานุวงศ์ของพระเจ้าเอกทัศที่ลี้ภัยไปลพบุรีมาประทับที่ธนบุรี
- ③ กระทำพิธีปราบดาภิเษกเป็นพระมหากษัตริย์ มีพระนามว่า "สมเด็จพระบรมราชาที่ 4"
- ④ พระเจ้าตากสินตีฝ่าวงล้อมของพม่าออกจากกรุงศรีอยุธยา ก่อนเสียกรุง
- ⑤ และมุ่งไปทางหัวเมืองชายทะเลตะวันออก โดยไปตั้งมั่นอยู่ที่จันทบุรี
- ⑥ เมื่อก่อตั้งบ้านเมืองแล้ว สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงยกทัพปราบชุมนุมต่างๆ จนราบคาบ
- ⑦ เข้าตีทัพพม่าที่ค่ายโพธิ์สามต้นจนแตก และขับไล่พม่าออกไปจากกรุงศรีอยุธยา
- ⑧ เลือกเมืองธนบุรีเป็นราชธานี เพราะมีชัยภูมิเหมาะสม
- ⑨ พระเจ้าตากสินทรงสำรวจความเสียหายของกรุงศรีอยุธยา พบว่ายากแก่การฟื้นฟู จึงหาทำเลที่ตั้งราชธานีแห่งใหม่
- ⑩ จากนั้นกระทำการขุดพระศพของพระเจ้าเอกทัศมาถวายพระเพลิงตามพระราชประเพณี

☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐

เอกสารนี้ใช้สำหรับการเรียนการสอน
ภายในโรงเรียนสุนทรวิจิตรศึกษา เท่านั้น
(แจกฟรี)
กลุ่มบริหารวิชาการ

กรรมที่ 2 พิจารณาแผนที่กรุงธนบุรี แล้วเติมคำตอบลงในช่องว่าง

๑ คือ _____	๑ คือ _____
๒ คือ _____	๒ คือ _____
๓ คือ _____	๓ คือ _____
๔ คือ _____	๔ คือ _____
๕ คือ _____	๕ คือ _____

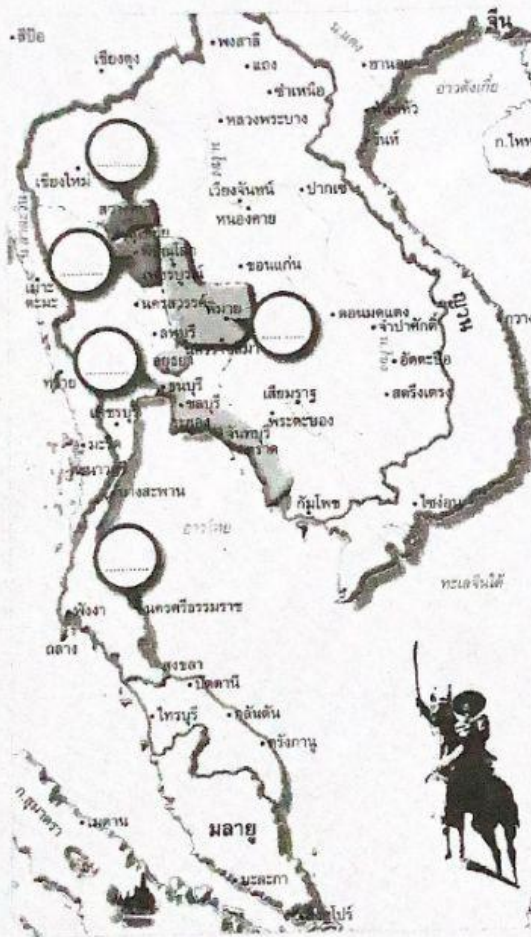
จากทำเลที่ตั้งของเมืองธนบุรี

☐ เหมาะสมต่อการเป็นราชธานี ☐ ไม่เหมาะสมต่อการเป็นราชธานี

เพราะ _____

เอกสารนี้ใช้สำหรับการเรียนการสอน
ภายในโรงเรียนสุรนารีวิทยา เท่านั้น
(แจกฟรี)
ศูนย์บริหารวิชาการ

กิจกรรมที่ 3 นำหมายเลขชื่อชุมชนต่างๆ (นอกเหนือจากชุมชนพระเจดีย์) ใส่ลงในแผนที่ แล้วเติมคำตอบลงในช่องว่าง

๑ ชุมชนเจ้าพิมาย

ศูนย์กลางอยู่ที่
หัวหน้าชุมชน

๒ ชุมชนเจ้านครศรีธรรมราช

ศูนย์กลางอยู่ที่
หัวหน้าชุมชน

๓ ชุมชนเจ้าพระฝาง

ศูนย์กลางอยู่ที่
หัวหน้าชุมชน

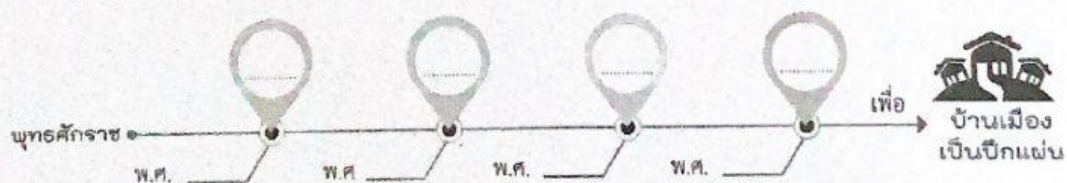
๔ ชุมชนพระยาพิษณุโลก

ศูนย์กลางอยู่ที่
หัวหน้าชุมชน

๕ ชุมชนสุกัพระนายกอง

ศูนย์กลางอยู่ที่
หัวหน้าชุมชน

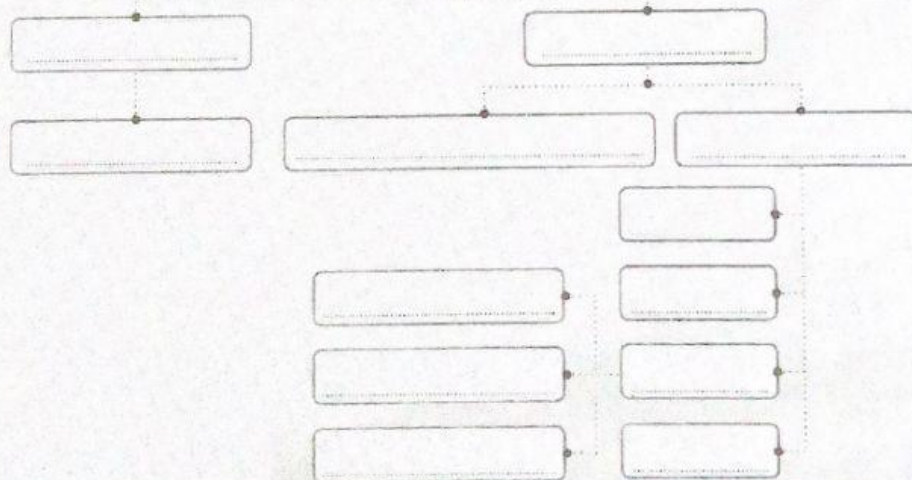
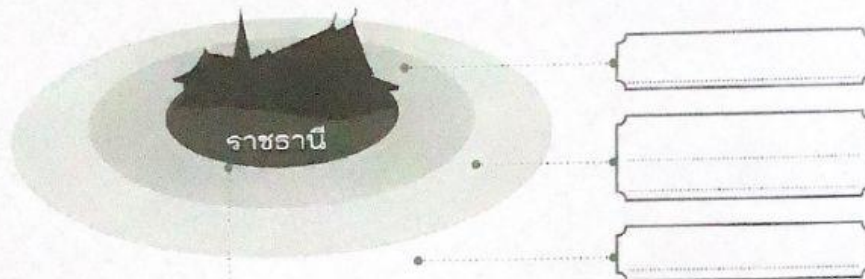
๒. เรียงลำดับหมายเลขชุมชนต่างๆ ที่ถูกสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชปราบปรามตามปี พ.ศ. ลงในช่องว่าง

เอกสารนี้ใช้สำหรับการเรียนการสอน
ภายในโรงเรียนสุรนารีวิทยา เท่านั้น
(แจกฟรี)

นางสาวชวีพร...

กิจกรรมที่ 4 เติมคำตอบลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

เอกสารนี้ใช้สำหรับการเรียนการสอน
ภายในโรงเรียนสุรนารีวิทยา เท่านั้น
(แจกฟรี)

นางสาว วิมลวรรณ

แบบฝึกที่ 2 อ่านข้อความ แล้วเติมพระนามของพระมหากษัตริย์ หรือบุคคลสำคัญ
ในประวัติศาสตร์สมัยอยุธยาและสมัยธนบุรีลงในช่องว่าง

10

1. สถาปนากรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี เมื่อ
พ.ศ. 1893

2. ขณะการทำสงครามยุทธหัตถีกับพระมหา
อุปราชา

3. รวบรวมแผ่นดินให้เป็นปึกแผ่นหลังเสีย
กรุงศรีอยุธยา ครั้งที่ 2

4. ได้รับการยกย่องว่ามีพระปรีชาสามารถใน
ด้านการต่างประเทศ

7. หัวหน้าคณะราชทูตที่เดินทางไปเจริญ
สัมพันธไมตรีกับฝรั่งเศส

8. ทูตที่เดินทางมาเผยแผ่ศาสนาและการค้า
ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช

9. สละพระชนม์ชีพเพื่อปกป้องพระราชสวามี
ขณะทำยุทธหัตถี

10. เก่งในการรบจนเอาชนะหุ่นยักษ์คู่ตัวเมื่อ
ครั้งยกทัพเข้าล้อมเมืองพิษณุโลก

5. ผู้จัดการสถานีการค้าฮอลันดา ประจำกรุงศรีอยุธยา

6. น้องชายของนายทองด้วง ออกรบเคียงบ่าเคียงไหล่ในสมัยธนบุรี

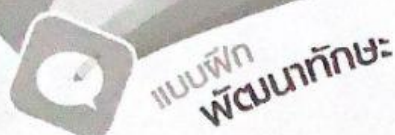
Tips & Tricks

พระแก้วมรกต หรือพระพุทธรูป
มณีรัตนปฏิมากร ประดิษฐานอยู่
ภายในวัดพระศรีรัตนศาสดาราม
หรือวัดพระแก้ว กรุงเทพมหานคร
ทำจากหยกเนฟไฟร์ (Nephrite)
ซึ่งเป็นหยกเนื้ออ่อน มีขนาดกว้าง
48.3 ซม. และสูง 66 ซม.

37

เอกสารนี้ใช้สำหรับการเรียนการสอน
ภายในโรงเรียนสุรนารีวิทยา เท่านั้น
(แจกฟรี)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

แบบฝึกที่ 1 เรียงลำดับเหตุการณ์ผลงานของบุคคลสำคัญที่เกิดขึ้นในสมัยอยุธยาและสมัยธนบุรี

5

สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (อู่ทอง)

- 1 สถาปนารุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี
- 2 ทรงเลือกทำเลสำหรับการตั้งราชธานี
- 3 ใช้รูปแบบการปกครองแบบจตุสดมภ์
- 4 เสนอกำลังในการขยายอาณาจักรอยุธยา
- 5 สถาปนาวัดพุทธโศภนารามและวัดป่าแก้ว

สมเด็จพระนเรศวรมหาราช

- 1 ทำสงครามยุทธหัตถี
- 2 ประชวรหนักที่เมืองหาง
- 3 รบกับพม่าที่เมืองวิเศษไชยชาญ
- 4 ยกทัพเรือตามจับพระยาจันทน์
- 5 ทรงประกาศอิสรภาพที่เมืองแครง

Knowledge Integrated

การเรียนรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์จะช่วยให้เราเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมาของชาติไทยได้หรือไม่อย่างไร

36

สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ

- 1 ยกทัพไปยึดเมืองมะละกา
- 2 โปรดให้ตรากฎหมายศักดินาขึ้น
- 3 ทรงพระราชนิพนธ์มหาชาติคำหลวง
- 4 เสด็จไปประทับที่เมืองพิษณุโลก
- 5 สร้างพระวิหารวัดจุฬามณีที่พิษณุโลก

สมเด็จพระนารายณ์มหาราช

- 1 ยอมทำสนธิสัญญากับฮอลันดา
- 2 ทรงส่งคณะทูตไปเปอร์เซีย
- 3 ฝรั่งเศสส่งคณะทูตมาเพื่อเจรจาการค้าและเผยแผ่ศาสนา
- 4 ทรงส่งคณะทูตไทยไปเจริญไมตรีกับฝรั่งเศส
- 5 พระเพทราชาจับออกญาไวยเอกราชประหารชีวิต

สมเด็จพระเพทราชา

- 1 เกิดกบฏธรรมเถียร
- 2 กวาดล้างอิทธิพลของฝรั่งเศส
- 3 สถาปนาตนเองขึ้นเป็นกษัตริย์
- 4 ทำการยึดอำนาจในพระราชวังหลวง
- 5 รับพระราชบุตรพระเจ้ากรุงศรีสัตนาคนหุตเป็นบาทบริจาริกา

เอกสารนี้ใช้สำหรับการเรียนการสอน
ภายในโรงเรียนสุรนารีวิทยา เท่านั้น
(แจกฟรี)

กลุ่มบริหารวิชาการ